

Ліки зцілюють тіло, а книга – душу

БІБЛІОТЕРАПЕВТ

№ 5/6 (140/141) 2026

Видається з 1 жовтня 2014 року

Сайт Наукової бібліотеки libr.knmu.edu.ua

Архів «Бібліотерапевта» <http://repo.knmu.edu.ua/bibliotherapeut>

ЗМІСТ

НЕДУГИ ВЕЛИКИХ

Академік Вернадський: наука попри хвороби

Л. Скрипченко.....С. 4-7

ЧАС ЧИТАТИ

«Місто» В. Підмогільного:
роман про шлях до успіху та його ціну

К. Чеховська.....С. 9

ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕЦЕПТ ДЛЯ ЛІТНІХ КАНІКУЛ

Тематична добірка для літнього читання

О. Куц.....С. 10-11

ПОДОРОЖНИК

Історична Бібліотека Касанатенсе в Римі
(нотатки з відпустки)

І. Киричок.....С. 13-17

ФОТОПОГЛЯД

Вальс троянд у дворі ХНМУ

І. Фурса.....С. 19

ХРОНІКА ПОДІЙ

Травень-червень 2026 у світлі подій

О. Русанова.....С. 21-23

НЕДУГИ ВЕЛИКИХ

АКАДЕМІК ВЕРНАДСЬКИЙ: НАУКА ПОПРИ ХВОРОБИ

В.І. Вернадський (1889 р.)

Володимир Іванович Вернадський (1863–1945) належить до кола вчених, чиї праці визначили розвиток науки у ХХ столітті. Природознавець, засновник геохімії, біогеохімії та радіогеології, творець учення про біосферу, ноосферу та космізм, перший президент Української академії наук — він залишив по собі наукову спадщину світового значення. Проте життєвий шлях вченого був сповнений не лише напруженою працею та науковими пошуками. Проблеми зі здоров'ям — неодноразово ставали для нього важким випробуванням на шляху до нових відкриттів та служіння людям.

Володимир Вернадський народився 12 березня 1863 р. у Санкт-Петербурзі. Батько, Іван Васильович Вернадський, — відомий еконо-

міст і професор, виходець із козацько-шляхетного середовища; мати, Ганна Петрівна Константинович, — музична педагогиня зі старовинного українського роду. У Володимира був зведений брат Микола та сестри-близнюки — Катерина й Ольга. У 1868 р. родина переїхала до Харкова, де минули дитячі роки майбутньо-

Батько Володимира —
Іван Васильович

Мати Володимира —
Ганна Петрівна

Володимир із сестрами —
Катериною та Ольгою

го вченого. У 1873 р. хлопчик вступив до 1-го класу Харківської класичної гімназії, де навчався 3 роки (нині — Харківський державний професійно-педагогічний коледж ім. В.І. Вернадського). Під

Перша чоловіча гімназія у Харькові,
де навчався В.І. Вернадський
(зараз Харківський державний
професійно-педагогічний коледж
ім. В.І. Вернадського)

впливом батька почалось його знайомство з українською культурою та історією, і саме з Полтавщиною згодом була пов'язана значна частина життя.

У 1876 р., після повернення родини Вернадських до

Володимир Вернадський,
гімназист Першої Петербурзької
гімназії (1878 р.)

Санкт-Петербургу, юнак продовжив навчання у гімназії. У 1881 р. Володимир вступив на природниче відділення фізико-математичного факультету Петербурзького університету. Вирішальний вплив на формування його наукового світогляду справив видатний вчений Василь Докучаєв, який навчив молодого дослідника розглядати природу як єдину взаємопов'язану систему. Після завершення навчання Вернадський стажувався у провідних наукових центрах Європи, а повернувшись, присвятив себе науковій та викладацькій діяльності.

На Полтавщині Володимир Вернадський познайомився з Наталією Старицькою, представницею відомого українського роду, з якою одружився у 1886 р. Наталія Єгорівна стала для нього найближчою людиною, підтримкою і порадицею на все життя.

Наприкінці XIX — на початку XX ст. В.І. Вернадський здобув визнання як один із найавторитетніших вчених свого часу.

У 1903 р. вийшла друком його фундаментальна праця «Основи кристалографії». Згодом коло наукових інтересів Вернадського значно розширилося: він досліджував поширення хімічних елементів у природі, роль живих організмів у геологічних процесах, проблеми радіоактивності та взаємодії людини з навколишнім середовищем.

Майбутній академік

Події 1917–1921 рр. стали для Володимира Івановича періодом великої відповідальності. Як зазначають Онищенко та соавтори, український період життя вченого був одним із найважливіших етапів його наукової та організаційної діяльності. У 1918 р. В.І. Вернадського обрано першим президентом Української академії наук. Він активно працював над створенням наукових установ, бібліотек, архівів і музеїв, розуміючи, що без них неможливий повноцінний розвиток науки. У цей час науковець дедалі біль-

ше замислювався над місцем людини у природі та роллю науки в розвитку цивілізації. Пізніше ці роздуми заклали основу його найвідоміших праць — «Біосфера» (1926) та робіт про ноосферу. «Наукова думка є планетним явищем», — писав академік. Вчений був переконаний, що людство вступає в нову епоху, коли знання стає однією з головних сил розвитку планети.

Однак поряд із науковими успіхами життя В.І. Вернадського супроводжували тяжкі випробування, пов'язані з хворобами. Про стан його здоров'я відомо з листів, щоденників, спогадів сучасників і праць дослідників. За даними Behrends, у 1917 р. у науковця загострився туберкульоз. Через погіршення здоров'я він залишив неспокійний революційний Петроград і переїхав до України. Саме у цей непростий період Володимир Іванович багато часу проводив у своєму маєтку в селі Шишаки на Полтавщині, на-

Діти Вернадського —
Георгій і Ніна (Полтава, 1903 р.)

магаючись відновити сили. І навіть хвороба не змусила його відмовитися від наукової роботи та громадської діяльності.

Ще одним серйозним випробуванням став висипний тиф, на який В.І. Вернадський захворів у Криму в роки громадянської війни. Хвороба перебігала дуже тяжко і тривалий час становила реальну загрозу для життя вченого. Пізніше пережите змусило його повному оцінити цінність часу і людського життя. Після одужання розпочався один із найплідніших періодів наукової діяльності академіка: саме тоді остаточно сформувалися ідеї, що принесли йому світове визнання.

Навіть у періоди тяжких недугів Володимир Іванович не втрачав працездатності. Він продовжував вести щоденники, працювати з рукописами, листуватися з колегами та будувати плани майбутніх досліджень. Самодисципліна, виняткова працездатність і відданість науці допомагали йому долати фізичну слабкість. У 1920–1930-х рр. Вернадський створив праці, які стали класикою світової науки. Він заклав основи геохімії, біогеохімії та радіогеології, розвинув учення про живу речовину, біосферу й ноосферу. В.І. Вернадський одним із перших довів, що живі організми є потужною геологічною силою, здатною змінювати вигляд планети. Особливого значення набули його ідеї про відповідальність людства за майбутнє Землі. «Людина вперше реально зрозуміла, що вона — житель планети і може,

Академік Вернадський з учнями (1911 р.)

повинна мислити й діяти не лише в аспекті окремої особистості, сім'ї чи держави, а в планетному аспекті», — писав вчений. Ці слова, висловлені майже століття тому, сьогодні звучать дуже актуально. На особливе значення наукової спадщини академіка Вернадського звертають увагу сучасні дослідники. Так, Levit та Protasov наголошують, що багато його ідей значно випередили свій час і стали підґрунтям сучасного екологічного та планетарного мислення. А Behrends називає інтерес до творчої спадщини Вернадського своєрідним «відродженням» його наукових ідей у XXI столітті.

Під час Другої світової війни вченого евакуювали до Борового — курортної місцевості в Казахстані. Попри похилий вік і погіршення здоров'я він продовжував працювати. Важким ударом для Володимира Івановича стала смерть дружини Наталії Єгорівни у 1943 р. У день її смерті він записав у щоденнику: «Усім хорошим у житті я зобов'язаний Наталці. Ми прожили з нею 56 років душа в душу, думка у думку».

У серпні 1943 р. В.І. Вернадський повернувся до Москви з евакуації. Науковець продовжив працювати,

1940 р.

завершуючи праці, присвячені ноосфері. 25 грудня 1944 р. у нього стався геморагічний інсульт, а 6 січня 1945 р. видатний вчений помер. Похований на Новодівочому кладовищі.

Пам'ятник на могилі, Новодівочий цвинтар

Вагомий внесок Володимира Вернадського у розвиток світової науки знайшов широке визнання й увічнення. Його ім'я носить Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського — найбільша наукова книгозбірня держави. На честь вченого названа й українська антарктична станція «Академік Вернадський», де проводяться багаторічні дослідження клімату, атмосфери та Світового океану. Ім'я науковця присвоєно Інституту загальної та неорганічної хімії НАН України і

Антарктична станція
«Академік Вернадський»

Таврійському національному університету. Портрет Вернадського зображено на українській банкноті номіналом 1000 гривень зразка 2019 р.

Особливим виявом пошани до його наукової спадщини є Золота медаль ім. В.І. Вернадського НАНУ,

Золота медаль
ім. В.І. Вернадського –
найвища нагорода
Національної Академії наук України

яку щорічно присуджують українським і зарубіжним вченим за видатні наукові досягнення.

Пам'ять про науковця вшанована в назвах вулиць, бульварів і площ, а також у пам'ятниках і погруддях у різних містах України. У Харкові його ім'ям названа вулиця в Основ'янському районі, а в Саду ім. Шевченка встановлено композицію зі скульптурою видатного вченого-природознавця (2019).

Сад Шевченка, Харків

Про академіка Володимира Івановича Вернадського часто говорять як про «людину-епоху». Його біографія є прикладом того, як талант, наполегливість і сила духу допомагають долати найтяжчі випробування. Попри туберкульоз, висипний тиф, військові потрясіння та особисті втрати, Володимир Іванович не припиняв наукових пошуків і сформулював ідеї, що змінили уявлення людства про Землю та місце людини в природі. Його праці заклали основи нових наукових напрямів, а вчення про біосферу і ноосферу стало важливою складовою сучасного розуміння взаємодії людини та довкілля. Історія життя видатного вченого є свідченням відданості науці, сили духу й незламності характеру, здатних долати навіть найскладніші обставини.

Марка України (2013)

Використані джерела:

- Онищенко О. С. В. І. Вернадський і Україна / О. С. Онищенко, В. А. Смолій, Л. А. Дубровіна. *Вісник НАН України*. 2013. № 3. С. 38–66.
- Levit G. S. Vladimir Vernadsky's «Copernican Turn» in Earth Science / G. S. Levit, A. A. Protasov. *Annals of the History and Philosophy of Biology*. 2023. Vol. 27, N 3. P. 43–70. URL: https://univerlag.uni-goettingen.de/handle/3/eissn-2512-5923_annals27.3.
- Behrends T. The Renaissance of V. I. Vernadsky. *The Geochemical News: Newsletter of the Geochemical Society*. 2005. October (N 125). P. 9–15. URL: https://geochemsoc.org/download_file/223f02f8-b108-4de6-b1de-715ac8ed9174/417.

ЧАС ЧИТАТИ

«МІСТО» В. ПІДМОГИЛЬНОГО: РОМАН ПРО ШЛЯХ ДО УСПІХУ ТА ЙОГО ЦІНУ

Валер'ян Підмогильний (1901–1937) — один із найяскравіших представників українського Розстріляного відродження. Його прозі притаманні глибокий психологізм, увага до внутрішнього світу людини та осмислення складних моральних виборів.

У 1920-х роках українська культура переживала справжній злет: з'являлися нові літературні об'єднання, сміливі мистецькі експерименти, твори, що не поступалися найкращим європейським зразкам. Проте вже за кілька років багато письменників, художників і режисерів стали жертвами репресій, були ув'язнені або розстріляні. Серед них опинився і Валер'ян Під-

могильний, життя якого трагічно обірвалося у 1937 році в урочищі Сандармох.

Найвідомішим твором Підмогильного став перший в українській літературі урбаністичний роман «Місто». Головний герой твору, Степан Радченко, приїздить із села до Києва, прагнучи здобути освіту та знайти своє місце в житті. Проте місто виявляється не лише простором нових можливостей, а й справжнім випробуванням характеру. Кар'єрні успіхи, нові знайомства, кохання, розчарування, моральні компроміси — крок за кроком герой змінюється під впливом великого міста, а читач стає свідком його складного внутрішнього перетворення.

«Місто» — це своєрідний роман становлення особистості, у якому автор показує, як великі амбіції, успіх і життя в мегаполісі змінюють людину, змушуючи її щоразу відповідати на запитання: ким вона хоче стати і чим готова заради цього пожертвувати.

Роман буде цікавим насамперед людям, які шукають свій шлях, а також усім, хто любить психологічну прозу, твори про самореалізацію та складні людські характери. Якщо вас захоплюють історії

про великі амбіції, внутрішню боротьбу та ціну успіху, роман «Місто» Валер'яна Підмогильного неодмінно вартий вашої уваги.

Запрошуємо до Наукової бібліотеки ХНМУ, де на вас чекає зустріч із одним із найяскравіших творів української літератури!

ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕЦЕПТ ДЛЯ ЛІТНІХ КАНІКУЛ

Іноді найкращий літній рецепт складається лише з трьох інгредієнтів: вільного часу, затишного місця і цікавої книги. У новій тематичній добірці ми пропонуємо книжки для різних настроїв і внутрішніх потреб — від безтурботного сміху та романтики до роздумів, напруги й тихого занурення в себе. Обирайте свій літературний рецепт і дозвольте читанню стати частиною вашого літа.

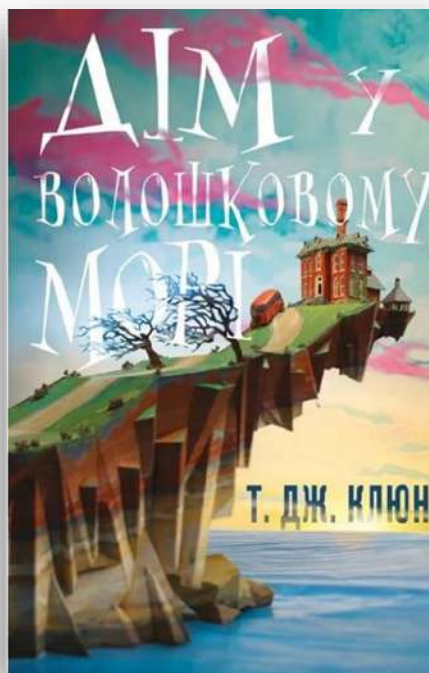
Всеволод Нестайко
«Тореадори з Васюківки»

*Легка ностальгія,
бажання безтурботності.*

Відчуття дитинства, де кожна дрібниця стає пригодою, а буденність раптом перетворюється на смішну й велику історію. Читається легко і повертає стан простого щастя.

Т. Дж. Ключ
«Дім у волошковому морі»

*Тепло і потреба
в емоційному відновленні.*

М'яка історія поступово знімає напругу і створює відчуття безпечного світу, де тебе приймають таким, як ти є. Залишається тихий післясмак спокою.

Емілі Генрі «Люди, яких ми зустрічаємо у відпустці»

*Літня легкість і м'який
романтичний настрій.*

Близкість між людьми, які давно знають одне одного і поступово починають інакше бачити свої стосунки. Це історія про моменти, коли з'являється розуміння власних бажань і напрямку життя.

Райлі Сейгер
«Востанне, коли я збрехала»

Потреба в напрузі і повному зануренні в історію, де все розкривається поступово.

Літо в таборі біля озера, де спогади й недомовленості поступово змінюють те, що здавалося зрозумілим. Читання, яке не відпускає до останньої сторінки.

Анджей Сапковський
«Відьмак. Останнє бажання»

Потяг до похмурих пригод і переосмислених казок.

Знайомі казки, розказані по-новому. Світ чудовиськ, мандрів і несподіваних зустрічей, де не завжди зрозуміло, кого варто боятися найбільше. Залишає після смак пригод із легкою гірчинкою роздумів.

Марсель Пруст
«У пошуках втраченого часу»

Потреба у повільному читанні і внутрішній тиші.

Світ пам'яті, відчуттів і дрібних деталей, що поступово складаються у великий потік життя. Читання, яке змінює темп сприйняття і мислення.

ПОДОРОЖНИК

ІСТОРИЧНА БІБЛІОТЕКА КАСАНАТЕНСЕ В РИМІ (НОТАТКИ З ВІДПУСТКИ)

Коли буваю за кордоном, завжди планую відвідати хоча б одну місцеву бібліотеку (що поробиш — такий у мене професійний інтерес!). У цьому році я декілька днів провела у «Вічному місті» — Римі. Поміж основних історичних локацій, відомих всьому світу (Колізей, Палатин, Римський Форум, Ватикан з Базилікою Святого Петра, фонтан Треві та ін.), мені все ж таки пощастило відвідати одну з його бібліотек — історичну Бібліотеку Касанатенсе (Biblioteca Casanatense), одну з найкрасивіших бібліотек Риму. Вона розташована у не-

Вхід до бібліотеки Катанасенсе

примітному, як на мене, місці, на вузькій вуличці за адресою Сант'Ігнаціо, 52 поруч із церквою Санта Марія sopra Мінерва (Santa Maria sopra Minerva). Архітектором будівлі став Антоніо Марія Боріоні (Antonio Maria Borioni), і зсередини — це справжня перлина барокової книжкової культури, якій у цьому році виповнюється 325 років!

Бібліотека названа на честь кардинала Джироламо Касанате (Girolamo Casanate, 1620-1700), відомий меценат і богослов, який заповів свою книжкову колекцію та кошти на її створення (причому не для будівництва, а для управління фондом та придбання нових книг), зазначивши, що вона має бути безкоштовною для відвідувачів. Відкрилася бібліотека 3 листопада 1701 року — лише через рік після смерті кардинала.

Бібліотека стала однією з перших публічних бібліотек в Римі, що було досить прогресивним рішенням для того часу. Початковий фонд книгозбірні налічував понад 25 тисяч томів із приватної колекції кардинала Касанате. Сьогодні фонд бібліотеки становить близько 400 тисяч томів, серед

Скульптура
Джироламо Касанате

яких понад 6 тисяч рукописів, більш ніж 2,2 тисячі інкунабул (книг, що надруковані до 1501 року), є близько 230 єврейських рукописів і книг, серед яких самаритянські кодекси, а також зберігаються 64 грецькі кодекси. Прагнучи стати «універсальною», бібліотека заповувала книги по всій Європі. Цікаво, що кардинал Касанате дозволив збирати

навіть твори авторів, яких Церква вважала єретиками – і це було доволі незвичним для того часу!

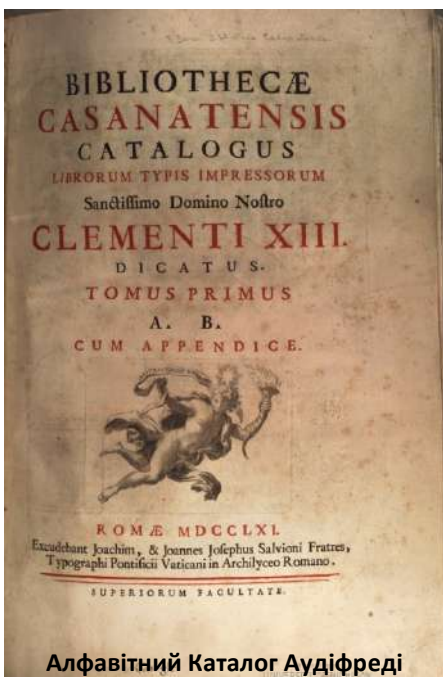
До речі, в цій бібліотеці у 1759-1794 роках працював префектом Джовані Баттіста Аудіфреді (Giovanni Battista Audiffredi, 1714–1794), видатний італійський бібліограф, астроном і математик, якого вважають одним із головних творців сучасної наукової каталогізації. Саме тут він упорядкував і видав знаменитий фундаментальний алфавітний каталог «Bibliothecae Casanatensis catalogus librorum typis impressorum» (повний анотований алфавітний каталог надрукованих книг бібліотеки Касанатенсе). Каталог складався з 5 томів (останній п'ятий том вийшов друком вже після його смерті у 1797 році) та охоплював алфавітний перелік книг від A до Leodegarius. Це був перший алфавітний каталог, в якому запроваджені чіткі наукові критерії, містив перехресні посилання, авторські форми

Алфавітний Каталог Аудіфреді

та детальний аналіз видань (зокрема інкунабул), що перетворило простий інвентарний список на повноцінний науковий довідник...

Піднявшись сходами на другий поверх, попадаємо у маленькі кімнати зі старовинними стелажми і книгами, музейними експонатами, серед яких колекції дактиліотек – відбитків з античних різьблених каменів (гем), які часто називають «червоними сірчаними каменями», білих керамічних медальйонів або гіпсових зліпків з іменами римських імператорів, старовинних монет...

Алфавітний Каталог Аудіфреді

Експонати

А пройшовши крізь ці невеличкі кімнати, попадаєш у головну Монументальну залу – і вона зачаровує кожного, хто переступає її поріг.

Перше, на що я звернула увагу, – два великі глобуси: небесний та земний. Їх виготовили для бібліотеки у 1715 ро-

Глобус небесний

ці за замовленням домініканців. Небесний глобус містить сузір'я, знаки зодіаку та астрономічні уявлення того часу. На земному глобусі показано світ таким, яким його знали на початку XVIII століття. Ці глобуси – не просто прикраса, це важливі символи: посеред храму знань стоять Земля і Небо. Погодьтеся, що для бібліотеки XVIII століття це був практично маніфест – тут зібрані знання про весь світ! Цікавий факт: глобуси настільки великі, що для їхнього занесення у бібліотеку довелося змінювати вхід до будівлі. А після завершення робіт повернути їх назад стало

практично неможливо, тому вони залишаються на своєму місці вже понад три століття.

У читальній залі, ліворуч від входу, стоїть велика мармурова статуя кардинала Касанате — справжній шедевр мистецтва XVIII ст., створений на замовлення домініканських монахів видатним французьким скульптором П'єром Ле Гро Моло-

дшим (Pierre Le Gros the Younger) у 1708 році.

Коли входиш до зали, вражає насамперед простір: висота, перспектива довгого центрального проходу, ритм однакових дерев'яних книжкових шаф в стилі бароко, галереї другого ярусу, світло з високих вікон практично в стелі. До речі, такі архітектурні рішення з природним освітленням бібліотеки мені нагадують атмосферу храмів Риму, в яких мені пощастило побувати. Можливо, саме через це бібліотеки (зокрема побудовані в стилі бароко) називають «храмами знання».

Загалом у Монументальній залі зберігається близько 60 тисяч томів. Видання поділені на 27 основних класів (філософія, історія, природничі

Монументальна зала Бібліотеки Касанатенсе

науки тощо), серед яких 13 — релігійні науки. Звернула увагу на те, що всі полиці завішані сіткою, і як виявилось, — це розповсюджена в Італії практика: вона захищає старі палітурки від пилу, не дає книгам деформуватися або випадати з полиць, в такий спосіб запобігає несанкціонованому доступу до бібліотечного фонду, адже більшість видань зали є музейними об'єктами.

Захисна сітка для полиць з книгами

Уздовж зали у два ряди стоять виставкові вітрини для експозиції рідкісних та цінних видань, але вони практично пусті, є лише невелика кількість експонатів. Імовірно, я була у період ротації експозиції. Проте бібліотекарі знають, що для стародруків і рукописів світло є одним із головних ворогів. То-

Експозиція стародруків

му бібліотеки часто виставляють книгу на кілька місяців, а потім повертають у сховище...
Бібліотеку Касанатенсе вважають одним із найкраще збережених прикладів бароко-

Стародруки

Старовинні кімнати з фондом

вої «універсальної бібліотеки», яка поєднує величну архітектуру, рідкісні рукописи та дух доби Просвітництва. Оглядаючи залу, бачиш не просто гарний інтер'єр, а матеріалізовану

Старовинні кімнати з фондом

Стародруки

Стародруки

Старовинні кімнати з фондом

ідею бібліотеки XVIII століття: знання впорядковані, систематизовані, зібрані під одним дахом і відкриті для читача. Монументальна зала пережила падіння Папської держави, об'єднання Італії, дві світові війни, а також стрімкий перехід від друкованої культури до цифрової, проте виглядає майже так само, як у 1701 році. Отже, перебуваючи там, фактично бачиш той самий простір, який бачили читачі понад 300 років тому!

Бюст Джироламо Касанате

Немає сумнівів, що ця книгозбірня має один із найкрасивіших бібліотечних інтер'єрів світу завдяки поєднанню книжкових полиць, галерей та природного освітлення.

Завершуючи знайомство з Бібліотекою Касанатансе, я залишила враження від побаченого в книзі відгуків, підписавши своїм ім'ям і додавши наприкінці "бібліотекар з Харкова (Україна)".

Монументальна зала
Бібліотеки Касанатансе

Книга відгуків

ВАЛЬС ТРОЯНД У ДВОРІ ХНМУ

Попри все, у дворі нашого університету розквітли троянди. Ця розкішна краса здається майже неймовірною на тлі щоденних тривог, сирен та важких воєнних буднів, у яких вже п'ятий рік живе наш незламний Харків. Щоразу, коли місто здригається від черго-

вих вибухів, ці квіти продовжують свій тихий, але такий сильний і життєствердний вальс троянд.

Перебуваючи під постійними тривогами та загрозами обстрілів, дивишся на це і розумієш: життя все одно перемагає темряву, а краса здатна

дарувати надію та зцілювати навіть зранені душі.

І в саме такі моменти усвідомлюєш, що світлини квітучого двору стають для кожного з нас джерелом внутрішнього затишку, стійкості та віри в нашу неминучу перемогу.

ХРОНІКА ПОДІЙ

Школа лідерства для аспірантів

Школа лідерства для аспірантів – це дослідницька асоціація, яка об'єднує експертів у різних сферах, які зацікавлені у наданні ефективних, гнучких, інноваційних та економічно вигідних послуг у науковому, приватному та державному секторах.

Активну участь в організації Школи взяла й директорка Наукової бібліотеки ХНМУ Ірина Киричак. Спікерами Школи лідерства для аспірантів виступали фахівці з різних країн (Україна, Франція, Великобританія), у тому числі й співробітниця Наукової бібліотеки: заступниця директорки з IT-форматів бібліографічного відділу Світлана Кравченко та заступниця директорки інформаційно-аналітичної роботи Ольга Курч. Участь в Школі лідерства стала гарною гармонією

ТРАВЕНЬ-ЧЕРВЕНЬ 2026 У СВІТЛІ ПОДІЙ

Сила єдності:

благодійний ярмарок ХНМУ

У Харківському національному медичному університеті 4–5 травня пройшов благодійний ярмарок «Сила єдності», який вкотре довів, що єдність в добрих справах є потужною зброєю в тилу. Ініціаторами доброчинної події виступили Первинні профспілкові організації працівників та студентів ХНМУ, а також Наукова бібліотека. На урочисте відкриття заходу завітали ректор Валерій М'ясоєдов, перша проректорка Наталія Савельєва, прорек-

тори, декани факультетів, студенти та співробітники університету, а також голова Харківської обласної організації Профспілки працівників охорони здоров'я України Альона Благовещенська. Локації ярмарку вражали різноманіттям та автентичністю, адже всі лоти

були створені талановитими руками представників університету та Медичного фахового коледжу ХНМУ. Відвідувачі за донати придбавали унікальні роботи з петриківським розписом, прикраси з натурального

каміння й бісеру, картини, авторські іграшки, в'язані речі, традиційні ляльки-мотанки та різноманітні кондитерські смаколики та ін. Усі зібрані кошти були спрямовані на допомогу тим, хто сьогодні мужньо бореться з наслідками війни.

**Круглий стіл
«Академічна доброчесність
у сталих практиках
студентського життя»
6 травня під такою назвою**

відбувся круглий стіл. Захід відкрила проректорка з наукової роботи Оксана Наконечна,

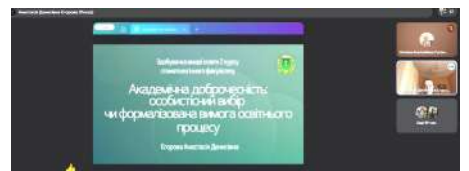

наголосивши на важливості культури доброчесності в сучасному освітньому просторі. Динамічний темп обговорення задавала модераторка — директорка Наукової бібліотеки Ірина Киричок. Спікерки пре-

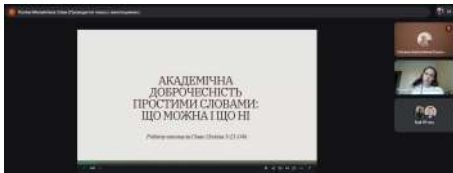

зентували максимально гарячі теми:

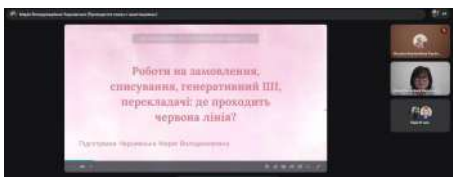
Єгорова Анастасія у доповіді «Академічна доброчесність: мій особистий вибір чи формальне дотримання регламентованої вимоги?» змусила замислитися про свідомий вибір чесності.

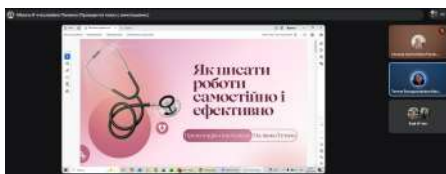
Сівак Поліна з темою «Академічна доброчесність простими словами: що можна, а що ні» чітко розмежувала правила гри та порушення.

Чернявська Марія у виступі «Роботи на замовлення, списування, генеративний ШІ, перекладачі: де проходить червона лінія?» пояснила, де допомога технологій перетворюється на обман.

Малікова Тетяна у доповіді «Як писати роботи самостійно та ефективно: поради, інструменти, лайфхаки» поділилася крутими інструментами для роботи без стресу.

Дискусія видалася неймовірно палкою: 67 учасників — студентів, викладачів та бібліотекарів — активно дискутували про критичне мислення та використання штучного інтелекту, шукаючи баланс між допомогою нейромереж і власними знаннями.

«Україна. Крила»

8 травня картина директорки Наукової бібліотеки ХНМУ Ірини Киричок «Україна. Кри-

ла», створена в стилі Петриківського розпису на згадку про благодійний ярмарок «Сила єдності», офіційно передана до Комплексу «Музей медицини ХНМУ». Полотно до музейної колекції разом з головою Профспілки ХНМУ Дмитром Перцевим та авторкою роботи передав ректор ХНМУ Валерій М'ясоєдов. Він щиро

подякував усім за небайдужість і наголосив, що кожна гривня, зібрана під час ярмарку, вже спрямована на допомогу тим, хто бореться з наслідками війни. Ця картина стала для університету чимось набагато більшим, ніж просто експонат — вона втілила в собі єдність нашої спільноти, живу підтримку захисників та щирю віру в мирне майбутнє України.

День вишиванки

21 травня ХНМУ відзначив День вишиванки. Цього року святкування Дня вишиванки в нашому університеті перетворилося на справжнє свято української душі — творче, яскраве та натхненне. За всебічної підтримки та організації Профкому ХНМУ пройшла унікальна артсесія «Магія Петриківського розпису та краса українських орнаментів». Захід

став чудовою можливістю для студентів та співробітників ненадовго відволіктися від буденних турбот, зануритися в

атмосферу спокою та доторкнутися до витоків нашого автентичного народного мистецтва.

Під керівництвом майстринь Ірини Киричок та Оксани Красюкової учасники вчилися поєднувати витончені елементи традиційного розпису з орнаментами української вишивки. Кожен мазок пензля, кожен обраний колір і штрих на папері стали для присутніх не просто творчістю, а глибоким вираженням власної ідентичності, генетичного коду та любові до рідної культури. Наприкінці зустрічі кожен тримав у руках свій власний унікальний оберіг. Цей день

ще раз довів усім нам: вишиванка — це наш надійний захист і гордість, а Петриківський розпис — яскраве відображення нашої незламної душі!

3 червня в ХНМУ відбулася зустріч університетської спільноти з очільником Харківської ОВА Олегом Синьгубовим. Говорили про головне: як розвивати медичну інфраструктуру області, чого чекати від медичної освіти та як підтримати молодих дослідників.

Приємною частиною зустрічі стало вручення нагород. За сумлінну працю та великий внесок у розвиток медичної освіти працівники університету отримали Подяки начальника ХОВА та Грамоти Департаменту охорони здоров'я.

Серед нагороджених — і наша колега, завідувачка відділу інформаційного забезпечення безперервної освіти Наукової бібліотеки Ірина Онопрієнко. Вітаємо з відзнакою!

Арттерапевтична сесія «Магія Петриківського розпису»

Творчість є дієвим інструментом підтримки ментально-го здоров'я. Яскравий приклад

цього — цикл арттерапевтичних сесій «Магія Петриківського розпису». **24 червня** за підтримки Профкому ХНМУ відбулася чергова артсесія, яка об'єднала університетську спільноту задля психологічного розвантаження та збереження культурних традицій.

Під керівництвом майстринь Ірини Киричок та Оксани Красюкової учасники створили творчу атмосферу для самовираження. Формат заходу розрахований для учасників із різним рівнем підготовки. Новачки успішно опанували базові техніки з нуля. Постійні учасники артсесій вдосконалювали витончені мазки фірмовим пензликом-«кошачкою».

Такі заняття мають глибокий терапевтичний ефект, що особливо важливо в часи постійного стресу. Через мистецтво учасники змогли знизити внутрішнє напруження, знайти однодумців та відновити душевний спокій. Організатори та учасники підкреслили цінність подібних ініціатив для емоційного перезавантаження.

КОНТАКТИ:

м. Харків,

пр. Науки, 4

e-mail: oa.rusanova@knmu.edu.ua

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Киричок І.В. (головний редактор)

Русанова О.А. (відповідальний редактор)

Красюкова О.О. (редактор)

